

با نام و یاد خدا

سوالات درس به درس کتاب جامعه شناسی کلاس دوازدهم

تهیه شده توسط وبسایت [بتافایل](#)

۱- منظور از ذخیره دانشی چیست

جواب: به کلیه آگاهی ها و تجربی که انسان به صورت فردی و اجتماعی به دست آورده است ذخیره دانشی می گویند.

۲- ابزار و شیوه های شناخت و ارتباط انسان با جهان اجتماعی چیست؟

جواب: حواس پنجگانه ، زبان ، تفکر و تعقل

۳- ذخیره دانشی چگونه طبقه بندی می شود؟

جواب: ذخیره دانشی به دو بخش تقسیم می شود

۱- دانش عمومی یا دانش و شناخت حاصل از زندگی

۲- دانش علمی

۴- دانش عمومی را تعریف کنید.

جواب: دانش عمومی یا شناخت حاصل از زندگی به مجموعه ای از آگاهی هایی که در طول زندگی در تعامل با دیگران به دست می آید. مثلاً ممکن است فردی اعتقاد داشته باشد که مردم شهر یا روستایش مردمی خونگرم و مهربانی هستند و فرد دیگری از همان جامعه ممکن است چنین اعتقادی را نداشته باشد.

۵- اگر فردی شناخت و دانش عمومی یا حاصل از زندگی نداشته باشد با چه شرایطی رو به رو میشود؟

جواب: اگر فردی در زندگی خود شناخت حاصل از زندگی نسبت به پدیده های اطراف نداشته باشد مجبور است که خود تجربه کند و کسب تجربه با دشواری های زیادی او را روبه رو می سازد. با افزایش تدریجی و رو به رو شدن با پدیده های اجتماعی، ذخیره دانشی افراد افزایش پیدا میکند دانش عمومی گسترده ترین بخش ذخیره دانشجویی ما میباشد.

۶- منظور از دانش علمی چیست ؟

جواب: مطالعه و اندیشه دقیق و عمیق در دانش عمومی که توسط متخصصین به دست می آید دانش علمی است

۷- دانش علمی چه آثار ، نتایج و پیامدهایی در جامعه از خود به جای میگذارد؟ (تاثیر دانش علمی بر شناخت عمومی جامعه چیست؟)

عمومی جامعه چیست؟)

جواب: ۱- میتواند از شناخت عمومی دفاع کند

۲- شناخت علمی می تواند دانش عمومی را غنی تر و عمیق تر سازد

۳- با بروز مشکلات زندگی شکل میگیرد و رشد می کنند.

(یعنی وقتی مشکلی در زندگی وجود داشته باشد و طرح مسئله شود محقق نسبت به آن فرضیه سازی می کند و به دنبال

اثبات یا رد عوامل موثر بر آن پدیده برمی آید و موجب می شود که دانش رشد کند.)

۸- اگر در جامعه تعارضی بین دانش عمومی و دانش علمی به وجود آید چه روی می‌دهد؟

جواب: به دو صورت ممکن است که با این پدیده روبه رو شوند

۱- بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر از دستاوردهای خود دست بردارد. (دانش علمی به علت مخالفت دانش عمومی عقب نشینی کند مانند عقب نشینی گالیله از دیدگاه خود در دادگاه)

۲- ممکن است که ایده های جدیدی به وجود آید و دانش علمی گسترش یابد و وارد ذخیره دانشی بشر شود.

۹- یادگیری دانش عمومی از کدام مرحله زندگی انسان شروع میشود و تا چه زمانی ادامه می یابد؟

جواب: یادگیری انسان از دوره جنینی (در ماه های پایانی دوره جنینی) شروع میشود و تا زمان مرگ میتواند ادامه داشته باشد

۱۰- دانش علمی از چه ویژگی هایی برخوردار است؟

جواب:

۱- دانش علمی دقیق ، جزئی و عمیق است

۲- دانش علمی روشمند و هدفمند است

۳- دانش علمی توسط متخصصین به دست می آید

۱۱- تعدادی از مسائل و مشکلات زندگی اجتماعی انسان ها که می تواند اسباب تحقیقات و دانش علمی را فراهم کند و دانش علمی را گسترش دهد را نام ببرید.

جواب: مسائلی مانند نا امنی ، اعتیاد، آلودگی هوا ، بحران آب ترافیک، بیکاری، فقر ، نابرابری، قانون گریزی، بحران هویت، بحران اخلاقی بحران آگاهی می تواند از این موارد باشد

۱۲- جهان های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود چه نوع تعاریفی از دانش علمی ارائه می کنند؟

جواب: جهان متجدد بر اساس هویت دنیوی خود فقط علم تجربی را دانش علمی می دانند در حالی که در جهان معنوی علوم عقلانی و وحیانی نیز جز دانش علمی محسوب می شود.

۱۳- اگر رویکرد صرفاً حسی و تجربی جهان متجدد وارد جوامعی شود که به علوم عقلانی و وحیانی اعتقاد دارند چه روی می دهد؟

جواب: در این صورت موجب به وجود آمدن تعارضات میشود ارتباط دو سویه دانش عمومی و دانش علمی قطع میشود دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می ماند و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش آموزی را از دست میدهد

۱۴- برای اینکه نظام علمی کشور ما هم سو با هویت فرهنگی ما پاسخگوی مسایل و مشکلات جامعه خودمان باشد و از سوی دیگر در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد چه پیشنهاداتی دارید؟

جواب: پاسخ پیشنهاد میکنیم که برای انجام دانش علمی علاوه بر روش های حسی و تجربی از روش های وحیانی عقلانی و

شهودی و خرد ورزانه نیز استفاده شود چون برخی از پدیده های اجتماعی جامعه ایران به گونه ای هستند که نمی توانیم صرفاً آنها را از طریق مشاهده و ثبت رفتار بررسی کنیم.

۱۵- آیا کنش های روزمره ما نیازمند آگاهی است؟

جواب: بله رفتارهای روزمره ای همانند راه رفتن و غذا خوردن، تلفن زدن نیز نیازمند آگاهی و دانشی خاص است.

۱۶- برای اینکه نظام علمی کشور ما همسو با هویت فرهنگی ما پاسخگوی مشکلات جامعه باشد و در گشودن مرزهای علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد چه پیشنهاداتی دارید؟

جواب: به پژوهش هایی با موضوعات بومی و منطقه ای اهمیت بیشتری داده شود. در مراحل انجام پژوهش های علمی به رویکردهای شناخت عمومی جامعه ایران و فرهنگ ایرانی – اسلامی توجه بیشتری صورت گیرد.

۱۷- درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی چه دیدگاه هایی وجود دارد؟

جواب: ۱- دانش علمی فقط تجربی و حسی است و تنها دانش معتبر است و نباید دانش عمومی وارد حیطه دانش علمی شود.

۲- همه دانش ها ، دانش حاصل از زندگی هستند. پایه و اساس هرگونه دانشی دانش عمومی است. و مرزی بین دانش علمی و عمومی وجود ندارد

۳- دانش عمومی بی اعتبار نیست . دانش علمی ریشه در دانش عمومی دارد. این دو شناخت متقابل هستند. دانش علمی شامل موارد فرا تجربی مانند دانش های عقلانی و وحیانی نیز می شوند.

سوالات جامعه شناسی دوازدهم / درس دوم

توجه: فایل داندودی (سوالات روی کتاب جامعه دوازدهم PDF) در انتهای سوالات قرار گرفته شد.

۱- علوم اجتماعی را تعریف کنید.

جواب: مجموع دانش هایی که اجتماعات انسانی را از نظر اثرگذاری و اثر پذیری بر کنش ها و زندگی اجتماعی به صورت علمی مطالعه میکند.

۲- تعریف دیگر علوم اجتماعی عبارت است از:

جواب: مجموعه دانش هایی که پدیده های اجتماعی را به صورت علمی مورد مطالعه قرار می دهد.

۳- موضوع مطالعه علوم انسانی ، علوم اجتماعی، علوم طبیعی چیست؟

جواب: در علوم طبیعی ، بررسی پدیده های طبیعی که مستقل از اراده انسان ها است . در علوم انسانی، بررسی کنش های انسانی و پیامد های آن است. در علوم اجتماعی ، کنش های اجتماعی و پیامد های آن است.

۴- رابطه علوم اجتماعی با علوم انسانی چگونه است؟

جواب: علوم انسانی کلیه کنش های آگاهانه و ارادی انسان را در برمی گیرد ولی علوم اجتماعی فقط شامل کنش های اجتماعی انسان است . پس علوم اجتماعی زیر مجموعه علوم انسانی قرار می گیرد.

۵- برای هریک از علوم طبیعی، علوم انسانی ، علوم اجتماعی مثال بزنید.

علوم طبیعی:

فیزیک، شیمی، ریاضی، زیست شناسی، زمین شناسی، جغرافیای طبیعی.

علوم انسانی:

اخلاق، روان شناسی، هنر، الهیات، عرفان علوم اجتماعی: جامعه شناسی، مردم شناسی، حقوق، تاریخ، جغرافیای انسانی، اقتصاد، سیاست

۶- فواید علوم طبیعی را نام ببرید

جواب: ۱- شناخت قوانین طبیعت، پیشبینی و پیشگیری حوادث طبیعی

۲- تسلط بر طبیعت

۳- رهاسازی انسان از محدودیت های طبیعت

۷- فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی را بنویسید.

جواب: ۱- شناخت و فهم معانی کنش های انسان و پیامد هایش

۲- شناسایی عوامل موثر بر کنش های انسان

۳_ پیش بینی کنش های انسان و پیامد های کنش ها جهت پیشگیری

۴_ نقد کنش های ناپسند انسان ها

۵_ رها سازی انسان ها از کنش های ناپسند

۶_ آموزش شیوه های صحیح استفاده از علوم طبیعی و ابزاری

۷- فواید علوم اجتماعی را بنویسید

جواب: ۱_ شناخت پدیده های اجتماعی

۲_ پیش بینی آثار و پیامدهای پدیده های اجتماعی

۳_ کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی و جلوگیری از آسیب های احتمالی

۴_ فراهم ساختن زمینه فهم متقابل انسانها و جوامع مختلف و افزایش همدلی و همراهی

۵- ایجاد ظرفیت داوری درباره ارزش ها و هنجار های اجتماعی و نقد و اصلاح آنها

۶_ ایجاد ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری ها

۸- چرا علوم اجتماعی از علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟

جواب: زیرا علوم اجتماعی درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری آگاهی و داوری می کند و به آنها کمک می کند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

۹_ علم جامعه شناسی را تعریف کنید

جواب: ۱_ جامعه شناسی علم شناخت کنش های اجتماعی است.

۲_ جامعه شناسی علم شناخت ساختار اجتماعی است.

۱۰_ انواع جامعه شناسی را توضیح دهید

جواب: ۱_ جامعه شناسی خرد ، مطالعه کنش های اجتماعی و سایر پدیده های خرد مانند مطالعه نقش ها ، هنجارها،

نمادها، مد گرایی و مطالعه گروه های کوچک مثل گروه های شغلی

۲_ جامعه شناسی کلان ، مطالعه ساختار اجتماعی و سایر پدیده های کلان است. مانند مطالعه نهادهای اجتماعی و اثراتی

که این نهادها بر یکدیگر دارند می توانید مثالی در این خصوص مطرح کنیم مانند تاثیراتی که نهاد آموزش بر نهاد اقتصاد و متقابلاً اقتصاد بر آموزش میگذارد .

۱۱_ بر چه اساسی جامعه شناسی به حوزه ها و رویکرد های متفاوتی تقسیم شد؟

جواب: بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی (یعنی تا چه حدودی از روش های حسی و تجربی استفاده می کنند)

۱۲_ علوم اجتماعی دارای چه شاخه های تخصصی می باشد؟

جواب: تاریخ : کنش های انسان در گذشته را مورد مطالعه قرار می دهد.

اقتصاد : از کنش های مادی انسان و چگونگی استفاده از منابع و انتخاب های انسان سخن می گوید.

علم زبان شناسی : از مطالعه و بررسی زبان و چگونگی برقراری ارتباط بین انسان ها سخن می گوید.
علم جمعیت شناسی : از حرکات جمعیت مانند افزایش یا کاهش جمعیت یا مهاجرت سخن می گوید.
علم حقوق : از قواعد ، مقررات و انتظارات متقابل بین انسان ها سخن می گوید.
علم جغرافیای انسانی : از رابطه متقابل انسان با طبیعت صحبت می کند.
علم مردم شناسی : از آداب و رسوم، سنت ها و روابط بین اقوام و گروه ها صحبت می کند.
علم باستان شناسی : از بررسی آثار و ابزار به جا مانده از انسان ها در کنش ها و تعامل های گذشته صحبت می کند.
علم سیاست : از قدرت و چگونگی ارتباط قدرت با سایر پدیده های اجتماعی صحبت می کند.
علم مدیریت : از چگونگی بهره برداری از منابع و نیروی انسانی صحبت می کند و...

۱۳_ در کشور ما بسیاری از مدیران ارشد که برنامه ریزی برای کشور از وظایف آنهاست فارغ التحصیل و دانش آموخته علوم انسانی نیستند این موضوع چه پیامد ها و آثاری برای جامعه ما دارد؟
جواب: این پدیده موجب میشود که برنامه ریزان ارشد ما از پدیده کنش های اجتماعی و انسانی آگاهی لازم را نداشته باشند و در تصمیمات خود دچار خطا های بزرگی شوند.

۱۴_ این پدیده که امروزه فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است و به جای اینکه انسان توسعه فناوری را هدایت و راهبری کند فناوری زندگی انسان ها را کنترل میکند چه پیامدها و نتایجی برای جامعه دارد؟
جواب: در این صورت موجب میشود که خلاقیت ها در جامعه کم شود و افراد نتوانند برای پیشرفت جامعه نوآوری های داشته باشند و تفکر واگرا در جامعه به وجود نمی آید و همه به نوعی تحت سیطره فناوری قرار می گیرند. و سبک زندگی انسانها ماشینی می شود.

۱۵_ بین رشته های علوم اجتماعی کدام رشته از آینده شغلی بهتری می تواند برخوردار باشد؟
جواب: در حال حاضر به نظر می رسد که رشته روانشناسی اجتماعی و رشته حقوق بیشتر از سایر رشته ها نزد جوانان از اعتبار بیشتری برخوردار است.

۱۶_ آیا مالک دیگری غیر از آینده شغلی برای مقایسه رشته های علمی وجود دارد ؟
جواب: بله میتوانیم به جز آینده شغلی به پدیده هایی مانند آرامش روحی روانی ، میزان ارتباط اجتماعی افراد با جامعه ، اعتماد به نفس و حس خود شکوفایی که می تواند به یک فرد بدهد توجه کنیم.

۱۷_ چرا پیش بینی و بررسی پدیده ها در علوم اجتماعی پیچیده تر و سخت تر از علوم طبیعی است؟
جواب: به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش ها و سایر پدیده های اجتماعی و تنوع آنها

۱۸_ شناخت قواعد زندگی چه تاثیراتی در فعالیت های اجتماعی و زندگی ما دارد؟
جواب: شناخت قواعد زندگی موجب میشود که ما بتوانیم از فرصت های پدیده های اجتماعی برخوردار شویم و از آسیبهای احتمالی که در زندگی ممکن است به وجود آید در امان باشیم

۱۹_ علوم اجتماعی و علوم طبیعی به جز تفاوت در روش های جمع آوری اطلاعات و تحلیل آنها چه تفاوت های دیگری می توانند با یکدیگر داشته باشند؟

جواب: علوم اجتماعی دارای ظرفیت داوری ارزشها و هنجارهای اجتماعی و همچنین نقد و اصلاح ارزشها و هنجارها است و فرصت موضع گیری مناسب را برای دانشمندان فراهم می کند.

۲۰_ ظرفیت داوری در علوم اجتماعی چگونه است؟

جواب: ۱- علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش ها و هنجارهای اجتماعی همچنین نقد و اصلاح آنها را دارند
۲_ علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را هم دارند.

۲۱_ فلسفه و متافیزیک جزء کدام دسته از علوم قرار دارند؟

جواب: فلسفه قواعد هستی شناسانه (قانون علیت ، بودن پدیده ها) را مطرح می کند . بنابراین فلسفه خود دانش مستقلی است .

۲۱_ منظور از دانش های ابزاری چیست؟

جواب: علوم طبیعی و فناوری حاصل از آنها ابزار تسلط انسان بر طبیعت و رهاسازی او از محدودیت های طبیعی هستند بنابراین به این علوم طبیعی و فناوری های حاصل از آن دانش های ابزاری می گویند.

۲۲_ چرا علوم انسانی را علوم تفهیمی می نامند؟

جواب: به دلیل این که به فهم معانی کنش های انسان ها می پردازند.

۲۳_ چرا علوم انسانی را علوم انتقادی می نامند؟

جواب: به دلیل این که به انتقاد از کنش های ناپسند آدمیان می پردازند.

سوالات جامعه شناسی دوازدهم / درس سوم

توجه: فایل داندودی (سوالات روی کتاب جامعه دوازدهم (PDF در انتهای سوالات قرار گرفته شد.

۱_ چرا ما بی نظمی را بیشتر میبینیم و نظم را کمتر مشاهده می کنیم؟

جواب: زیرا معمولاً ما به نظم عادت کرده ایم نه به بی نظمی

۲_ منظور از آشنایی زدایی در جامعه شناسی چیست؟

جواب: یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه کنیم و به عبارتی دیگر گذر از خود میان بینی یعنی از دریچه عینک دیگران به جهان نگاه کنیم و با رویکرد دیگران با جهان روبرو شویم. مثال ممکن است اسباب بازیهای یک کودک که در اتاق از نظر ما به هم ریخته است از نظر خود او دارای یک نظم و هماهنگی باشد و از نظر ما بی نظمی وجود دارد در حالی که از نظر او کاملاً نظم وجود دارد.

۳_ آیا می توانید نمونه هایی از نظم های پنهان زندگی خود و دیگران را مثال بزنید

ولی بسیاری از فعالیت های روزمره ما دارای ویژگیهای منظمی است که به طور معمول به آنها توجه نمی کنیم. مثال تغذیه، رژیم غذایی، سبک خوابیدن، زمان و مکان خواب، نوع پوشش، سبک آشپزی این ها از جمله مواردی هستند که دارای نظم های پنهان هستند. راه رفتن معمولی ما یا صدای اذان هر کدام از اینها دارای قواعدی است که البته به علت تکرار و روزمره بودن معمولاً از نظر ما دور مانده است. در آشپزی ترتیب وارد کردن مواد خوراکی و میزان ترکیب آنها کمی به هم بخورد، مزه، رنگ، طعم و بوی مورد نظر آشپز حاصل نمی شود. پس آشپزی و رژیم های غذایی ما نیز دارای منظمی است ولی از نظرها پنهان مانده است

۴_ منظور از نظم اجتماعی و بی نظمی چیست؟ و چگونه برقرار می شود؟

جواب: قرار گرفتن پدیده های اجتماعی در جای خود طبق قواعد اجتماعی پذیرفته شده جامعه نظم اجتماعی است. خروج از انتظارات و قواعد اجتماعی پذیرفته شده جامعه موجب بی نظمی است. نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار میشود که ما انسانها برای باهم زندگی کردن پذیرفته ایم.

۵_ نظم اجتماعی چه اثرات و نتایجی در جامعه دارد؟

جواب: ۱- پیش بینی رفتار دیگران

۲- فراهم ساختن امکان همکاری با دیگران یعنی مشارکت اجتماعی

۳- شناخت توقعات و انتظارات دیگران

۶_ چرا اغلب ما می دانیم که باید از راننده تاکسی، پلیس، پزشک و همسایه انتظار چه رفتاری را داشته باشیم؟

جواب: چون بر اساس نظم اجتماعی که آن را مشاهده میکنیم میتوانیم این پیشبینی را داشته باشیم.